

Reitseplein 5
Postbus 90154
5000 LG Tilburg
Telefoon 013 594 4301
Telefax 013 463 5693
E-mail oerlemans@bzw.nl
Internet www.bzw.nl

College van B&W Gemeente Bergen op Zoom
t.a.v. de heer J.L.A.M. Rutten
afd. Middelen, Bestuur- en
Managementondersteuning
Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom

Referentie: 53689-jdl/mo
Onderwerp: reactie BZW op
ombuigingsoperatie Gemeente
Bergen op Zoom

Uw kenmerk: U10-042925

Bijl.: --

Tilburg, 12 april 2011

Geacht college,

De BZW dankt u voor de uitnodiging om mee te denken in het kader van de ombuigacties. Het bedrijfsleven, waar de afgelopen jaren ook noodgedwongen veel ombuigacties hebben moeten plaatsvinden, wenst u in de eerste plaats veel wijsheid toe in de keuzes die u als overheid moet maken.

Vanuit de ervaringen, belangen en betrokkenheid van de aangesloten bedrijven die meer dan 20.000 banen in de regio Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergem vertegenwoordigen, hebben we voor u een aantal onderwerpen in kaart gebracht. Met deze onderwerpen willen we de gemeente ondersteunen met de zo noodzakelijke ombuigacties. Wij hebben ons beperkt tot onderwerpen welke ook in het bedrijfsleven opgeld zouden doen.

Natuurlijk beseffen we (ook uit eigen ervaringen) dat de te nemen maatregelen soms pijnlijk en moeilijk zijn. Als 'ervaringsdeskundigen' bieden we dan ook aan om te allen tijden u te ondersteunen bij de keuzes en eventueel uitleg te geven van de door ons aangedragen onderwerpen. Daarnaast wijzen we u er op dat een economische crisis ook goede dingen voort kan brengen; keuzes door noodzaak gedreven zijn menigmaal betere als keuzes uit luxe overwegingen.

Onderwerpen:

- **De gemeente als regisseur.**

Als gemeente kan je niet alles meer zelf doen. Kerntaak van de gemeente is (be)sturen. Om die reden is kritisch kijken naar wat de primaire taken zijn en hoe die het beste en het meest economisch kunnen worden uitgevoerd zo nu en dan essentieel. Concreet wil dit zeggen dat er gekeken kan worden welke taken mogelijk uitbesteed kunnen worden.

De salarissen op uitvoerend niveau zijn in het bedrijfsleven lager, waardoor er kansen voor bezuinigingen ontstaan voor de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn onder andere:

- Uitbesteden van sport- en recreatie-accommodaties;
- Uitbesteden van ingenieurswerk;

- Uitbesteden van controles op bijvoorbeeld constructieberekeningen ten behoeve van bouw- en woningtoezicht;
  - Beheer en onderhoud van openbare gebieden (onder andere industrieterreinen).
- **De gemeentelijke benchmark.**
 Als BZW betreuren we het dat de Gemeente Bergen op Zoom besloten heeft niet deel te nemen aan de regeldrukmeter van de Kamer van Koophandel. Een gemiste (bezuinigings)kans.
 Ons advies zou zijn: leer van elkaar en doorbreek ook geografisch de grenzen van het gemeentelijke apparaat. Door vergelijkingen te maken ontstaan er welhaast zeker andere inzichten; de hieruit voortvloeiende beoordelingscriteria kunnen aangewend worden om efficiënter te werken. Een eerste stap zou gemaakt kunnen worden in bijvoorbeeld de regio West-Brabant of juist met gemeentes die dezelfde omvang hebben om te kijken hoe ze de organisatie hebben ingericht en te kijken naar productiviteitsnormen. Verrassend is hierbij te zien dat de ene gemeente 6 ambtenaren per 1000 inwoners telt, terwijl de andere gemeente een drievoud hiervan in dienst heeft.
  - **De 'nieuwe ambtenaar'.**
 De regio kent een aantal 'nieuwe' ambtenaren die ieder gespecialiseerd zijn in hun vakgebied. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vakgebieden op het gebied van ruimtelijke ordening, juridische zaken; in ieder geval vakgebieden die voor meerdere gemeenten toepasbaar/ bruikbaar zijn.
 Deze nieuwe ambtenaar is sterk communicatief ingesteld, denkt procesmatig en is empowered door de colleges van de gemeenten waarvoor hij werkt. Deze ambtenaar draagt er door zijn slagvaardigheid zorg voor om samen met bedrijfsleven zaken snel en efficiënt (dus kostenbesparend) te realiseren. Bovendien worden de kosten van deze 'nieuwe' ambtenaar gedragen door meerdere gemeenten. De (kostbare) inhuur van externe adviseurs zou hiermede tevens verminderen.
  - **Productiviteitsteams.**
 Stimuleer initiatieven op het gebied van bezuinigen door middel van het invoeren van productiviteitsprogramma's. Loof een bonus uit aan ambtenaren voor ideeën die kostenbesparingen genereren op het stadskantoor. Programma's en bezuinigingen worden dan 'gedragen' door een ieder in de organisatie. De mensen 'op de werkvloer' weten vaak als geen ander wat er wordt verspild aan onnodige uitgaven. In bedrijven worden ook ideeën met een geldprijs beloond; logisch en bijzonder motiverend. Graag leveren wij u hiervoor een aantal programma's die hun effectiviteit reeds bewezen hebben.
  - **Bergen op Zoom & de Regio.**
 Zoals elders in dit schrijven reeds benoemd; er zijn taken en onderwerpen die beter gezamenlijk opgepakt kunnen worden dan als zelfstandige gemeente. Goede stappen zijn gezet in de vorm van het regiobureau West-Brabant. Echter, ook 'dichter bij huis' denken we aan strategische samenwerking met bijvoorbeeld de gemeenten Woensdrecht, Steenbergen en Bergen op Zoom. De Brabantse Wal mag hierin de werktitel zijn die meer omvat dan alleen toerisme & recreatie. Belangrijk bij zo een samenspraak zou hierin kunnen zijn de reeds vastgestelde gezamenlijke agenda van zowel MKB als BZW Bergen op Zoom. Wij nemen deze agenda dan ook graag met u door.

- **Transparante Informatie Voorziening.**

In deze tijd van moderne media, dienen organisaties en met name overheidsorganisaties het publieke geweten aan te spreken. De vraag vanuit de gemeente om mee te denken in het kader van de bezuinigingen zien we ook in dit perspectief. We zien graag dat de gemeente hierin verder gaat en voorbeelden zoals <http://data.london.gov.uk/> en het door burgers <http://wheredoesmymoneygo.org> ontwikkeld. Het voordeel is dat er ongevraagd een schat aan informatie en waarnemingen vanuit de burgers en bedrijfsleven komt; het kost u niets. London zelf heeft hier zeer goede resultaten mee bereikt. Bovendien willen wij pleiten voor een verdergaande digitaliseringsslag richting de burger; op korte termijn zal ook dit streven tot bezuinigingen leiden.

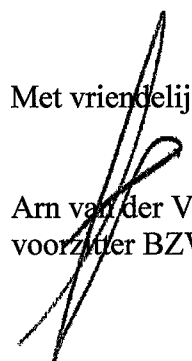
- **Investeer in de juiste onderwerpen.**

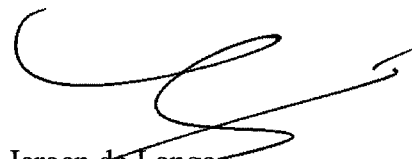
Investeer alleen in zaken waarvan duidelijk is dat er een van te voren gedefinieerd rendement te verwachten valt. Verdere groei van de economie is belangrijk voor Bergen op Zoom. Maak keuzes waarin de gemeente (in de ruimste zin des woords) wil investeren. Kies hierbij wat de BZW betreft voor de nieuwe 'pieken' in onze Delta; Logistiek, Procestechiek (maintenance) en Bio Based Industry. Dit zijn kansrijke terreinen waarin de Gemeente Bergen op Zoom het voortouw kan nemen. Ontwikkelingen als een 'cultural valley' passen hier ons inziens niet in. Maar ook op het gebied van milieu kunnen slagen worden gemaakt. In dit kader willen we onder andere noemen: het vervangen (en juist instellen) van alle straatlantaarns en openbare gemeentelijke gebouwen door ledverlichting. Het is een goede zaak voor het milieu maar levert ook op termijn een kostenbesparing op. De investering is in relatief korte periode weer terugverdiend.

Conclusie: ga niet voor het opnieuw automatisch beschikbaar stellen van budgetten/ subsidies, maar maak bewuste keuzes op sociaal, economisch en cultureel gebied.

De BZW hoopt dat de bovenstaande punten bijdragen tot een gezonde gemeentelijke begroting, waarin ruimte blijft voor investeringen in de economische infrastructuur.

Met vriendelijke groet,

Arn van der Vorst
voorzitter BZW Bergen op Zoom

Jeroen de Lange
secretaris BZW Bergen op Zoom